

**ปัจจัยที่ส่งผลทำให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ – ประชา
ภิววัฒน์.ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย ประสบผลสำเร็จ**

**Factors affecting the community enterprise of the large rice field group,
Ban khrueng Tai - Prachaphiwat, Tambon khrueng, Chiang Khong ,
Chiang Rai has been successful.**

สิทธิศักดิ์ นามปวน

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน 2) เพื่อศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิววัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิววัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 204 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอย (Multiple Regression)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่พบว่าเป็นเพศชาย อายุ 51 – 60 ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา อาชีพเสริมรับจ้างทั่วไป รายได้เฉลี่ย 10,000 – 15,000 บาท 2) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ความเห็นทั้ง 4 ปัจจัย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ปัจจัยด้านการสนับสนุน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านการตลาด 3) ปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับที่ประสบความสำเร็จมาก 4) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิววัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย สำเร็จ ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรต้นปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสนับสนุน และปัจจัยด้านการตลาดส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิววัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

ABSTRACT

This research study with the objectives were 1) to study the factors affecting the success of community enterprises 2) to study the success of community enterprises of large rice fields, Ban khrueng Tai - Ban Prachaphiwat, Tambon khrueng, Chiang Khong, Chiang Rai 3) The purpose of this study was to study the factors affecting success affecting the success of the large farm community enterprises, Ban khrueng Tai - Ban Prachaphiwat, Tambon khrueng, Chiang Khong, Chiang Rai. And collecting data with questionnaires from a sample of 204 people, the data were analyzed using descriptive statistics, mean, standard deviation and regression analysis (Multiple Regression).

The results of the study showed that 1) Most of the respondents were male, aged 51 – 60 years, primary education level. Occupation in addition to general employment, average income 10,000 - 15,000 baht 2) Factors affecting the success of all 4 factors, overall are at a high level. The aspect with the highest average was the support factor. The aspect with the least mean was the marketing factor. 3) The success factor of community enterprises. Overall, it's at a very successful level. 4) Factors affecting the success affecting the success of the community enterprises of the large rice terraces, Ban khrueng Tai - Ban Prachaphiwat, Tambon khrueng, Chiang Khong, Chiang Rai. Management factors Leadership Factor Support factor And marketing factors affecting the success of the large rice field community enterprises, Ban khrueng Tai - Ban Prachaphiwat, Tambon khrueng, Chiang Khong, Chiang Rai, were statistically significant at the 0.05 level.

Keywords: Factors affecting success, Success factors of community enterprises

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความยั่งยืนโดยการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมเป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศและเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยสนับสนุนให้เกิดการรวมกลุ่มในรูปแบบของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ สหกรณ์ เพื่อการผลิต แปรรูป และการบริการในชุมชน

วิสาหกิจชุมชนคือกิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันกัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน จัดตั้งโดยการรวมตัวกันของคนในชุมชน ตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ. เชียงราย เป็นหนึ่งในประเภทวิสาหกิจชุมชนประเภทรวบรวมและแปรรูป ซึ่งทำการรวบรวมข้าวเปลือก และแปรรูปเป็นข้าวสาร เป็นการรวมกลุ่มของเกษตรกรในชุมชนบ้านครึ่งใต้ และบ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ. เชียงราย เพื่อผลิตข้าวหอมมะลิ กข.15 และข้าวเหนียว กข.6 เกิดการรวมกลุ่มกันโดยได้รับการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการปกครองอำเภอเชียงของ เพื่อทำนาแปลงใหญ่ และมีการต่อยอดในการดำเนินธุรกิจการรวบรวมข้าว และแปรรูปข้าว เพื่อต่อรองการซื้อขายกับพ่อค้าคนกลาง

ปัญหาที่ทำให้ชุมชนนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ ส่วนใหญ่มาจากการขาดการบริหารจัดการที่ดี สมาชิกในกลุ่มมักไม่มีความรู้ในเรื่องของการจัดการ ไม่มีการแบ่งหน้าที่กัน ไม่รู้ว่าตนต้องทำงานอะไร ขาดความรู้ความเข้าใจ เมื่อมีการนำเงินไปลงทุนไม่สามารถที่จะจัดการการบริหารเงินได้ ทำให้เงินลงทุนนั้นไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ขึ้นมา นอกจากเรื่องการบริหารจัดการแล้ว ปัญหาที่มักพบอีกเรื่องคือ ตัวผู้นำของกลุ่มหรือแกนนำกลุ่ม ไม่มีความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี ทำให้เกิดปัญหาขึ้นภายในกลุ่ม ไม่ได้นำสมาชิกกลุ่มทำงาน และปัญหาต่อมาคือการมีส่วนร่วม คือสมาชิกกลุ่มไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชนเท่าที่ควร ปล่อยให้กรรมการบริหารจัดการกันเอง ขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก ปัญหาเหล่านี้เป็นตัวทำให้วิสาหกิจชุมชนไม่ประสบความสำเร็จ และไม่สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมของกลุ่มต่อไปได้ และนำมาซึ่งปัญหา เช่น บางกลุ่มมีการกู้เงินมาลงทุนก็ทำให้เกิดหนี้เสีย เป็นต้น (กรมส่งเสริมการเกษตร อำเภอเชียงของ)(กลุ่มเกษตรกรยั่งยืนใหม่ดอนแก้ว)(วิสาหกิจชุมชนกลุ่มการเงินห้วยซ้อเหนือ ม.1)

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยหรือกระบวนการดำเนินงานอะไรบ้างที่ทำให้กลุ่มนี้ประสบความสำเร็จ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงศึกษาถึง 1.ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ 2.ปัจจัยด้านผู้นำ 3. ปัจจัยด้านการสนับสนุน 4.ปัจจัยด้านการตลาด 5.ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งคำตอบที่ได้จากการศึกษาข้างต้นในประเด็นข้างต้นจะสามารถตอบคำถามและเป็นข้อมูลหรือแนวทางในการดำเนินงาน การบริหารจัดการกลุ่ม ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆที่สนใจ รวมถึงนักวิจัย นักวิชาการ นักส่งเสริม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปเป็นตัวอย่างในการดำเนินงาน และนำไปส่งเสริมพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความสำเร็จอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน
2. เพื่อศึกษาความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย สำเร็จ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร คือ ประชาชนที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย จำนวน 416 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย จำนวน 204 คน ซึ่งจำนวนนี้ได้มาจากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรการคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

3. ขอบเขตด้านพื้นที่และระยะเวลาการจัดเก็บข้อมูล การศึกษาวิจัยครั้งนี้ จะทำการเก็บข้อมูลประชาชนที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย โดยจะทำการเก็บข้อมูลในช่วงระหว่างเดือนมีนาคม - กรกฎาคม 2565

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้ 1)แนวคิดทฤษฎีด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน 2)แนวคิดและทฤษฎีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดทฤษฎีด้านปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสนับสนุน ปัจจัยด้านการตลาด

วิโรจน์ สารรัตนะ (2555) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการ ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยหน้าที่ในการบริหาร ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์กร การชี้แนะ การควบคุมองค์กร

วิภาดา คุปตานนท์ (2544) กล่าวว่า ผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการที่จะทำให้องค์กรดำเนินไปอย่างก้าวหน้าและบรรลุเป้าหมาย โดยการใช้อิทธิพลเหนือทัศนคติและการกระทำของผู้อื่นผู้นำอาจจะเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการก็ได้ ซึ่งเรามักจะรับรู้เกี่ยวกับผู้นำที่ไม่เป็นทางการอยู่เสมอ เนื่องจากบุคคลนั้นมีลักษณะเด่นเป็นที่ยอมรับของสมาชิกในกลุ่ม ทำให้สมาชิกแสดงพฤติกรรมที่มีน้ำหนักรวมและเป็นเอกภาพ โดยเขาจะใช้ภาวะผู้นำในการปฏิบัติการและอำนวยความสะดวกโดยใช้กระบวนการติดต่อสัมพันธ์กัน เพื่อมุ่งบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

แคพแพลน (Caplan 1976 อ้างถึงใน เบญจมาศ สุขศรีเพ็ง, 2012) ได้ให้คำจำกัดความการสนับสนุนทางสังคม หมายถึง สิ่งที่วิสาหกิจชุมชนได้รับโดยตรงจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลหน่วยงานรัฐ เอกชน อาจเป็นทางข่าวสาร เงิน กำลังงาน หรือทางอารมณ์ ซึ่งอาจเป็นแรงผลักดันให้วิสาหกิจชุมชนไปสู่เป้าหมายที่ผู้ให้ต้องการ

คอตเลอร์และอาร์มสตรอง (Kotler & Armstrong 254 อ้างถึงใน สุรสิริ อินท๊ะ, 2551) กล่าวว่ากรอบความคิดเกี่ยวกับ 4Ps กำหนดไว้ว่า การตลาดจะต้องทำการตัดสินใจ เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ การกำหนดราคาตัดสินใจว่าจะจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ของตนอย่างไร และเลือก

วิธีการส่งเสริมการขาย วิสาหกิจชุมชนต้องคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการซื้อผลิตภัณฑ์ โดยทั่วไปแล้วนิยมเรียกว่า เครื่องมือทางการตลาด 4 ประการ ประกอบด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) และ การส่งเสริมการตลาด (Promotion)

2. แนวคิดและทฤษฎีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

จิรพัฒน์ จันทะไพโร (2012) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ต้องทำให้มีหรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือก็คือเป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ แต่ละองค์กรจะมีปัจจัยแห่งความสำเร็จเป็นหลัก หมายที่เป็นรูปธรรมในการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานทุกระดับให้มุ่งไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้เจ้าหน้าที่และผู้บริหารขององค์กรรู้ว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ผลสัมฤทธิ์ขององค์กรตอบสนองวิสัยทัศน์ หากปราศจากปัจจัยแห่งความสำเร็จแล้ว วิสัยทัศน์ขององค์กรจะไม่ได้รับการตอบสนองอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

นภดล ร่มโพธิ์ (2554) การวัดความสำเร็จของการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรนั้นจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลสำเร็จที่มีความครอบคลุมในทุกเรื่อง โดยพิจารณาว่าองค์กรมีการวัดผลในเรื่องต่อไปนี้ คือ การวัดความพึงพอใจลูกค้า การวัดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดเกี่ยวกับสภาพตลาด การวัดคุณภาพสินค้าและบริการ การวัดศักยภาพขององค์กรในอนาคต การวัดความมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จักรพันธ์ ภูมิสุทธาผล (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน หมู่บ้านแม่กำปอง ตาบลห้วยแก้ว อำเภอแม่เอน พบว่าความสำเร็จเกิดจากกลุ่มผู้นำมีการกำหนดกฎ ระเบียบ และมาตรการในด้านต่างๆ ชัดเจน มีการควบคุมคุณภาพอาหาร จัดอบรมเรื่องการปฐมพยาบาลเบื้องต้น และภาษาที่ใช้สื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน สนับสนุนสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน มีการแบ่งปันรายได้จากการท่องเที่ยวและมีการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ในส่วนของชาวบ้านมีการดูแลในเรื่องที่พักเพื่อให้ได้คุณภาพ ด้านอาหารที่บริการแก่นักท่องเที่ยวจะเน้นอาหารพื้นเมืองที่สะอาด มีการต้อนรับที่ดี มีการใช้ภาษามือเพื่อการสื่อสาร และให้ความรู้ในเรื่องของทรัพยากรในชุมชน ตลอดจนชาวบ้านมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของทางชุมชน ส่วนองค์กรภายนอกที่ให้การสนับสนุนนั้นพบว่า มีการให้คำแนะนำและพาไปศึกษาดูงานในชุมชนอื่นๆ ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการและการบังคับใช้ในด้านที่พัก ความปลอดภัย และทรัพยากรธรรมชาติ นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมประเพณีพื้นเมือง ผลิตภัณฑ์ชุมชน และงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ

สูตรรัตน์ แชมเงิน, ประเดิม ใจใจ, พัชรารัตน์ ศรีบุญเรือง (2560) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการจัดการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนมีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยปัจจัยผู้นำมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปัจจัยสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร และการได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตประชากรและขนาดตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ประชาชนที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย จำนวน 416 คน เมื่อนำมาคำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) ณ ระดับ ความเชื่อมั่น 95% และระดับความคลาดเคลื่อนในระดับ $\pm 5\%$ ของส่วน ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 204

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ซึ่งแบบสอบถามเหล่านี้แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

ส่วนที่ 3 ปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่างๆ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการ ปัญหา และข้อเสนอแนะต่างๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

การวิจัยเชิงปริมาณใช้การบรรยายโดยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) มีชนิดของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์แต่ละข้อแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้เป็นค่าจำนวนและค่าร้อยละ

ส่วนที่ 2 คำถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ สถิติที่ใช้การหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย สถิติที่ใช้คือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ซึ่งการทดสอบสมมติฐานทางสถิติ ได้ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอย (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบ

ผลการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลทำให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - ประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย ประสบผลสำเร็จ โดยผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาไว้ได้ 4 ส่วนดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า ประชาชนที่เป็นสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย จำนวน 204 คน ส่วนใหญ่พบว่าเป็น (1) เพศชาย 121 คิดเป็นร้อยละ 59.3 (2) อายุ 51 – 60 ปี จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 55.9 (3) ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 51 (4) อาชีพเสริมรับจ้างทั่วไป จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ 93.6 (5) รายได้เฉลี่ย 10,000 – 15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 44.1

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ และปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน

พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ปัจจัยด้านการสนับสนุนในระดับมากที่สุด เท่ากับ 4.070 (S.D. = 0.2368) รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้นำ เท่ากับ 3.952 (S.D. = 0.2656) รองลงมาคือปัจจัยด้านการบริหารจัดการ เท่ากับ 3.897 (S.D. = 0.3177) ลำดับสุดท้ายคือปัจจัยด้านการตลาด เท่ากับ 3.691 (S.D. = 0.3033) และปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คนในชุมชนเกิดความรักความสามัคคีกันมากขึ้น เป็นชุมชนเข้มแข็ง เท่ากับ 4.672 (S.D. = 0.4708) รองลงมาคือคนในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เท่ากับ 4.505 (S.D. = 0.5012) รองลงมาคือสินค้าของกลุ่มเป็นที่ยอมรับทั้งในและนอกชุมชน เท่ากับ 4.172 (S.D. = 0.4913) รองลงมาคือเกิดการจ้างงานในชุมชน เนื่องจากใช้แรงงานคนในการแปรรูปผลผลิต ขายสินค้า เท่ากับ 3.696 (S.D. = 0.5398) รองลงมาคือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมีแหล่งทุนหมุนเวียนให้ชุมชน/สมาชิก/คนในชุมชน โดยพึ่งพาแหล่งเงินทุนจากภายนอกน้อยลง เท่ากับ 3.539 (S.D. = 0.4997) รองลงมาคือคนในชุมชนมีรายได้เพิ่ม เนื่องจากการขายผลผลิตให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในราคาที่เหมาะสม เท่ากับ 3.422 (S.D. = 0.4950) รองลงมาคือลูกค้าเกิดความพึงพอใจในการดำเนินการทำกิจการด้วย เท่ากับ 3.368 (S.D. = 0.4834) ลำดับสุดท้ายคือวิสาหกิจชุมชนมีผลประกอบการที่มีผลกำไร/ผลตอบแทนดี เท่ากับ 3.304 (S.D. = 0.4611)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

พบว่าผลการวิเคราะห์ ตัวแปรต้นปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสนับสนุน และปัจจัยด้านการตลาดส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากการตรวจสอบค่าความคลาดเคลื่อนของตัวแปรทำนายและตัวแปรตามเป็นอิสระต่อกัน พบว่าค่า Durbin-Watson = 2.047 และตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นในภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พบว่าตัวแปรอิสระปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จนั้นไม่มีปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ เนื่องจากค่า Tolerance มากกว่า 0.2 และค่า VIF ของตัวแปรต้นมีค่าน้อยกว่า 5

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านครึ่งใต้ - บ้านประชาภิวัฒน์ ต.ครึ่ง อ.เชียงของ จ.เชียงราย สำเร็จ

จากผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย ผลการวิเคราะห์และทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรต้นปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการสนับสนุน และปัจจัยด้านการตลาดส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มนาแปลงใหญ่ บ้านศรีไต้ - บ้านประชาวิวัฒน์ ต.ศรี อ.เชียงของ จ.เชียงราย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 งานวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีของ นกตล รมโพธิ์ (2552) กล่าวว่าความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนนั้นจำเป็นต้องมีตัวชี้วัดผลสำเร็จที่มีความครอบคลุมในทุกเรื่องคือ การวัดคุณภาพสินค้าและบริการ การวัดความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดความพึงพอใจลูกค้า การวัดเกี่ยวกับสภาพตลาด การวัดผลกลยุทธ์ การวัดความมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การวัดการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นต้น ปัจจัยแห่งความสำเร็จปัจจัยที่สำคัญยิ่งที่ต้องทำให้มีหรือให้เกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุความสำเร็จตามวิสัยทัศน์ หรือก็คือเป็นการให้หลักการ แนวทาง หรือวิธีการที่องค์กรจะสามารถบรรลุวิสัยทัศน์ได้ Critical Success Factor: CSF(ออนไลน์, 2555) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุตารัตน์ แซ่มเงิน, ประเดิม น่าใจ, พัชรชาติ ศรีบุญเรือง (2560) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ปัจจัยด้านผู้นำ ปัจจัยด้านการตลาด ปัจจัยด้านการจัดการ และปัจจัยด้านการสนับสนุนมีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน โดยปัจจัยผู้นำมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ปัจจัยสนับสนุนอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการสนับสนุนจากกรมส่งเสริมการเกษตร และการได้รับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิก การบริหารจัดการ ด้านการตลาด ด้านผู้นำ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จวิสาหกิจชุมชน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของจักรพันธ์ ภูมิสุทธาผล (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชนหมู่บ้านแม่กำปอง ตำบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน พบว่าความสำเร็จเกิดจากกลุ่มผู้นำมีการกำหนดกฎระเบียบ มาตรการต่างๆที่ชัดเจน การบริหารจัดการมีการควบคุม และวางแผนที่ชัดเจน การสนับสนุนนั้นมีการพัฒนาสมาชิกกลุ่ม ชาวบ้านหรือสมาชิกกลุ่มมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมของกลุ่ม

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะเน้นการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเรื่องการตลาดให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้มีความรู้ความเข้าใจมากขึ้น รวมถึงการสนับสนุนเทคโนโลยีที่ทันสมัย
2. ควรมีการพัฒนาในส่วนของกลุ่มผู้นำและคณะบริหารวิสาหกิจชุมชนในเรื่องการบริหารจัดการวิสาหกิจ และการดำเนินวิสาหกิจชุมชน
3. กลุ่มวิสาหกิจควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายขึ้น เพื่อรองรับต่อตลาด และให้เข้าถึงกลุ่มลูกค้า โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรที่จะเข้ามาช่วยเหลือสนับสนุน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาจจะทำให้ความสำคัญตัวแปรที่มีผลต่อความสำเร็จ เพื่อให้การดำเนินงานมุ่งไปสู่ความสำเร็จที่มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จักรพันธ์ ภูมิสุทธาผล. (2557). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการท่องเที่ยวโดยชุมชน หมู่บ้านแม่กำปอง ตาบลห้วยแก้ว อำเภอแม่ออน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- นภดล ร่มโพธิ์. (2554). การวัดผลการปฏิบัติงานองค์กร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เบญจมาศ สุขศรีเพ็ญ. (2012). ทฤษฎีแรงสนับสนุนทางสังคม (Social Support Theory). ค้นเมื่อ 21 เมษายน 2565 จากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/115753>
- จิรพัฒน์ จันทะไพโร. (2012). ปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factor - CSF). ค้นเมื่อ 5 เมษายน 2565 จากเว็บไซต์ <https://www.gotoknow.org/posts/43566>
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2555). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ.
- สุรสิฐ อินตะ. (2551). ศึกษาความสัมพันธ์ของการสื่อสารทางการตลาดกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวในอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาบริหารธุรกิจ, วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

สุดารัตน์ แซ่มเงิน, ประเดิม น้ำใจ, พัชราวดี ศรีบุญเรือง. (2560). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จ
ของวิสาหกิจชุมชนไวน์ศรีชุมสง ตำบลท่าไม้รวก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี.
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์